

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:3552

av **Anders Åkesson (C)**

med anledning av prop. 2016/17:45 Värdeåterföring vid satsningar på transportinfrastruktur

Sammanfattning

Regeringen föreslår en proposition i linje med den utredning Centerpartiet var med och tillsatte i regeringen, inom ramen för Sverigeförhandlingen. Centerpartiet är positivt till att öka möjligheterna för kommuner att avtala om värdeåterföring, och vi ställer oss bakom förslaget. Men det finns vissa invändningar som behöver belysas och följas upp, inte minst avseende hyressättningen.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att noga följa utvecklingen kring kostnader, regelkrångel och effekter av den föreslagna ändringen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om värdeåterföring även kan tillämpas på nyinvesteringar i annan infrastruktur än transportinfrastruktur och tillkännager detta för regeringen.

Om propositionen

Regeringen har lagt en proposition om värdeåterföring vid satsningar på transportinfrastruktur, alltså att möjliggöra för kommuner att förhandla med fastighetsägare och byggherrar om att ingå medfinansieringsavtal. I och med att fastigheteter ökar i värde av investeringar i infrastruktur ska den som tar del av värdeökningen också kunna stå för en del av kostnaden. Det kan öka de totala investeringarna i infrastruktur och göra det lättare att få till behövliga satsningar.

Förslaget utgår från Sverigeförhandlingens delrapport om värdeåterföring (SOU 2015:60), ett initiativ som togs av alliansregeringen. Centerpartiet ser mycket positivt på

att möjligheten till medfinansiering stärks och att offentlig-privat samverkan (OPS) underlättas.

Infrastrukturinvesteringar behöver ett ökat inslag av offentlig-privat samverkan. Centerpartiet har alltid drivit på för mer av OPS. Att låta privata aktörer finansiera en större del av järnvägar, hamnar och motorvägar är nödvändigt. Inte minst för att göra det möjligt med större infrastrukturprojekt som bidrar med större värden än vad som vore möjligt att göra om det offentliga stod för hela kostnaden.

Förslaget som ligger på bordet innebär i praktiken att kommuner lättare ska kunna ingå OPS med byggherrar och fastighetsägare. Även här måste vi öka samfinansierandet av infrastrukturprojekt och öppna för nya former av finansieringsmetoder. Det är också positivt att man ger kommunerna utökade möjligheter att forma sin verksamhet själva. Centerpartiet värnar det kommunala självstyret.

Med den positiva ingången finns fortfarande vissa invändningar och problem att hålla ögonen på, belysa och följa upp.

Flera remissinstanser har lyft att högre kostnader i och med den här typen av avtal riskerar att slå mot de typer av byggande som inte kan sätta sina egna priser – dvs. hyresrätter. För att kunna genomföra den här viktiga möjligheten till värdeåterföring utan att riskera att slå ut de viktiga hyresrätterna behöver systemet för hyressättning ses över och reformeras i riktning mot mer marknadsbaserade hyror. Dagens system med presumtionshyror är bättre än hur det såg ut tidigare, men bara symptombehandling som inte löser det grundläggande problemet. Regeringen borde återkomma med reformer.

Avtal om värdeåterföring riskerar att bli mer krångliga och svåröverskådliga och därmed öka kostnaden för alla inblandade parter. Det är bra att man inte valt att lägga fram en tvångslösning, men regelkrångel bör löpande ses över både när det gäller värdeåterföringen och plan- och bygglagen i sin helhet. Detta är av särskilt stor vikt i tider av bostadsbrist. Sverige behöver till 2025 bygga 710 000 nya bostäder. Vi måste begränsa alla onödiga hinder för nybyggnation.

Det är bra med medfinansiering av transportinfrastruktursatsningar som höjer värdet på närliggande fastigheter. Men transportinfrastruktur är inte den enda infrastruktur som är värdehöjande. Det finns problem med alltför kraftiga breddningar, men vi skulle välkomna en vidare utredning av om de här förslagen skulle kunna täcka även annan infrastruktur. Särskilt syftar vi till nyinvesteringar i VA-nät, bredbandsutbyggnad eller fjärrvärmelösningar.

Anders Åkesson (C)